

Bijlage 2: Procedure voor de behandeling van specifieke gevallen

Zowel particulieren als belangengroepen (ngo's, vakbonden, verenigingen, etc.) kunnen een schriftelijke vraag om een onderzoek bij het NCP indienen wanneer zij menen dat een multinationale onderneming de OESO-Richtlijnen heeft geschonden. De vraag wordt ingediend in het land waar de vermeende schending heeft plaatsgevonden. Als het land in kwestie niet over een NCP beschikt, moet de vraag ingediend worden in het land waar zich de hoofdzetel van de betrokken onderneming bevindt.

Volgens punt I van de procedurerichtlijnen moeten de NCP's tewerk gaan in overeenstemming met kerncriteria van functionele equivalentie (zichtbaarheid, toegankelijkheid, transparantie en verantwoordelijkheid). Zij moeten bovendien voor voldoende samenwerking zorgen met de verschillende belangengroepen (voornamelijk verenigingen van ondernemingen, vakbonden en ngo's).

Elke vraag om een onderzoek die aan het NCP gericht wordt, moet een bepaald aantal essentiële gegevens bevatten zoals vermeld in Bijlage 3 van het huishoudelijk reglement van het NCP. Indien een vraag onvolledig is, kan het NCP deze terugsturen naar de partij die ze ingediend heeft en vragen om ze te herformuleren.

1. Evaluatiecomité

Wanneer het een vraag om een onderzoek ontvangt, gaat het Belgische NCP te rade bij het evaluatiecomité, zoals aangegeven in het huishoudelijk reglement onder artikel 21. Het advies van het evaluatiecomité richt zich op de ontvankelijkheid van het dossier op basis van een ontwerp voor een schriftelijke eerste evaluatie.

2. Rol

Bij de behandeling van vragen biedt het Belgische NCP een platform aan voor dialoog en overleg tussen de betrokken partijen om hen te helpen hun onderling conflict op te lossen.

Deelnemen aan deze dialoog is niet verplicht, maar het NCP moedigt het sterk aan. Het NCP heeft als opdracht de dialoog tussen de partijen aan te moedigen, en niet vast te stellen of de OESO-Richtlijnen geschonden werden. Het is voornamelijk aan de betrokken partijen zelf om de grond van de vraag om een onderzoek toe te lichten en actief aan de dialoog deel te nemen. Het NCP kan evenwel zelf voor verduidelijkingen zorgen of een beroep doen op deskundigen onder de leden van het NCP of experts van het expertennetwerk van het NCP. Bij de behandeling van de vragen houdt het NCP dan ook rekening met de kerncriteria van functionele equivalentie en houdt het rekening met de vier principes die vermeld zijn in paragraaf 22 van de *Commentary on the implementation procedures of the OECD Guidelines* (onpartijdigheid, voorspelbaarheid, eerlijkheid en conformiteit met de OESO-Richtlijnen).

1^e fase: bevestiging en informatie

Wanneer een vraag om een onderzoek wordt ingediend bij het NCP, bevestigt dit schriftelijk de ontvangst van het dossier binnen een termijn van tien werkdagen.

Het NCP nodigt de betrokken onderneming uit voor een gesprek om de OESO-Richtlijnen voor te stellen en om het specifieke geval over te brengen.

Het NCP stelt aan de betrokken partijen een individueel of gezamenlijk gesprek voor met de bedoeling het vervolg van de procedure te bepalen en de mogelijkheden tot actie van het NCP uiteen te zetten. Het vestigt bovendien hun aandacht op het feit dat, om reden van transparantie, alle door elk van de partijen ontvangen schriftelijke informatie aan de andere partijen meegedeeld zal worden, in zoverre er geen overtuigend motief is dat het tegendeel rechtvaardigt (bijvoorbeeld bedrijfsgeheim). Naargelang de omstandigheden kan de identiteit van de auteur van de klacht vertrouwelijk gehouden worden.

2^e fase: eerste evaluatie

Tijdens de tweede fase voert het Belgische NCP een eerste evaluatie van de vraag om een onderzoek uit, overeenkomstig de bepalingen van de OESO-Richtlijnen. In het kader van deze evaluatie gaat het na of het de zaak in kwestie nader zal behandelen en aan de betrokken partijen zijn bemiddeling zal aanbieden. In de mate van het mogelijke sluit het Belgische NCP deze eerste fase af binnen drie maanden na de ontvangst van de vraag en publiceert het een publieke verklaring, na de mening van de betrokken partijen over de feiten ingewonnen te hebben binnen een termijn van tien werkdagen. Binnen deze context onderzoekt het NCP de volgende criteria (wanneer deze niet vervuld zijn, gaat het niet verder op de zaak in of stuurt het de vraag terug naar de partij die deze indiende):

- **Identiteit van de betrokken partij en haar belang in de zaak:** de identiteit van de auteur en het motief van de vraag om een onderzoek dient duidelijk vastgesteld te worden. De auteur moet zijn naam vermelden en zijn belangen in de betreffende zaak toelichten.
- **Bevoegdheid van het Belgische NCP:** de vraag moet ingediend worden in het land waarin de vermeende schending werd begaan. Als het land in kwestie geen NCP heeft, moet de vraag ingediend worden in het land waar zich de hoofdzetel van de betrokken multinationale onderneming bevindt. Het Belgische NCP is dus bevoegd om de vraag om een onderzoek te behandelen op grond van het feit dat een multinationale onderneming van een ander land dat zich aangesloten heeft bij de OESO-Richtlijnen een van de bepalingen daarvan heeft geschonden op het Belgische grondgebied. Het Belgische NCP is daarnaast ook bevoegd om vragen te behandelen die betrekking hebben op de activiteiten van een Belgische onderneming die gevestigd is in een land dat geen NCP heeft. Indien meerdere NCP's bevoegd zijn om een vraag te behandelen (bijvoorbeeld voor ondernemingen die tot verschillende multinationals behoren, of holdingstructuren), wordt na overleg met de betrokken NCP's een van hen aangewezen als verantwoordelijk voor de behandeling van de vraag om een onderzoek. Als het Belgische NCP niet bevoegd is om een ingediende vraag te behandelen, dan stuurt ze deze door naar het bevoegde NCP en brengt ze de indienende partij op de hoogte. Als de multinationale onderneming een band heeft met België, dan levert het Belgische NCP passende ondersteuning, op

verzoek van het bevoegde NCP van het gastland, of het stelt voor om deze te assisteren.

- **Toepassingsgebied van de OESO-Richtlijnen en materiële inhoud van de vraag om een onderzoek:** hierbij wordt nagegaan of de vraag binnen het toepassingsveld van de OESO-Richtlijnen valt en of zij te goeder trouw (bona fide) is. De vraag om een onderzoek moet bovendien afdoende staven dat de OESO-Richtlijnen geschonden werden.
- **Juridisch kader en parallelprocedures:** het NCP kan ook op de vraag ingaan als de onderneming alle wettelijke voorschriften gevolgd heeft, want het is heel goed mogelijk dat de OESO-Richtlijnen, als internationaal erkende normen, het door de nationale wetgeving bepaalde kader overstijgen. Het NCP gaat bovendien na of over dezelfde feiten reeds een oordeel werd uitgesproken in het kader van nationale procedures en of er reeds een soortgelijke procedure lopende is (parallelprocedure). Het feit dat er een afgesloten of nog lopende procedure bestaat, vormt geen dringende reden om de vraag om een onderzoek niet nader te onderzoeken. Het NCP beoordeelt echter in elk apart geval of zijn bemiddelingsactiviteit kan bijdragen tot het oplossen van de opgeworpen problemen zonder dat dit negatieve gevolgen heeft voor de partijen die in deze andere procedures betrokken zijn.
- **Bijdrage tot de doeltreffendheid van de OESO-Richtlijnen:** het NCP evalueert of de behandeling van de vraag en een eventuele bemiddeling kunnen bijdragen tot een efficiënte implementatie van de OESO-Richtlijnen. Het NCP kan eventueel bij de betrokken partijen aanvullende verificaties in verband met de betreffende feiten uitvoeren of de partijen verzoeken de opgeworpen zaken nader toe te lichten. Na in het kader van een rapport een eerste evaluatie uitgevoerd te hebben, laat het NCP schriftelijk weten of het nader op de vraag om een onderzoek ingaat. Bij deze beslissing om nader op de zaak in te gaan, worden de betrokken hoofdstukken van de Richtlijnen vermeld en wordt aangegeven of de vraag om een onderzoek onder deze Richtlijnen valt. Het NCP spreekt zich niet uit over een mogelijke schending van de Richtlijnen. Het wijst er expliciet op dat de beslissing om de zaak nader te bekijken geen oordeel inhoudt over de strekking van de vragen om een onderzoek en dat dit niet betekent dat een schending van de OESO-Richtlijnen werd vastgesteld. Het rapport over de eerste evaluatie wordt gepubliceerd op de website van het NCP. Zo het NCP beslist niet nader op de zaak in te gaan, publiceert het op zijn website een verklaring alsook een samenvatting van de voornaamste argumenten die de afwijzing van de vraag gemotiveerd hebben.

3^e fase: een dialoog bevorderen

Wanneer het NCP ingaat op een vraag, biedt het aan de partijen zijn steun aan voor het oplossen van de opgeworpen feiten. Als de partijen dit voorstel aanvaarden, start het NCP een informele verzoeningsprocedure om tot een akkoord tussen de betrokken partijen te komen over de feitelijke inhoud van de vraag om een onderzoek, met de bedoeling deze te evalueren in het licht van de bepalingen van de OESO-Richtlijnen en mogelijke oplossingen te bespreken.

De eerste taak van het NCP bestaat in het faciliteren van de dialoog tussen de partijen en het ter beschikking stellen van een discussieforum. Dat veronderstelt neutraliteit van het NCP en biedt de partijen de mogelijkheid om hun standpunt naar voren te brengen en de opgeworpen vragen te verduidelijken. Het NCP kan zelf een dialoog voeren, of een beroep doen op een tussenpersoon of een externe bemiddelaar.

Deelname aan de dialoog is niet verplicht. Alvorens de dialoog aan te vatten, kan het NCP schriftelijk met de betrokken partijen het kader en de voorwaarden bepalen. Om een open discussie mogelijk te maken, is het een absolute vereiste dat de dialoog

vertrouwelijk en informeel gevoerd kan worden. De resultaten van de dialoog worden schriftelijk aan de betrokken partijen meegedeeld.

In principe vindt de dialoog in België plaats (op de zetel van het NCP te Brussel). De werktalen van de documenten van het NCP zijn het Frans en het Nederlands, en, op verzoek, het Engels. Als regel draagt het NCP niet de kosten van de betrokken partijen voor hun deelname aan de procedure (bijvoorbeeld verplaatsingskosten of kosten voor de vertaling). In uitzonderlijke, terdege gemotiveerde gevallen echter kan het NCP vrij de mogelijkheid evalueren om bepaalde kosten ten laste te nemen.

4^e fase: afsluiten van de procedures

Wanneer de partijen tot een akkoord komen en hun onderling conflict oplossen, of wanneer het vervolg van de procedure vastgesteld kan worden, publiceert het een slotverklaring. De informatie over de resultaten van de dialoog worden enkel openbaar gemaakt als de betrokken partijen expliciet hun instemming geven.

Als er geen akkoord bereikt kan worden of als een van de partijen niet bereid is om aan de procedure deel te nemen, vermeldt het NCP dit eveneens in de slotverklaring, die publiek gemaakt wordt. Daarin worden tevens kort de redenen geschetst waarom er geen akkoord bereikt kon worden.

Het NCP kan daarnaast ook aanbevelingen inzake de implementatie van de OESO-Richtlijnen formuleren, welke in de verklaring worden opgenomen. Het kan tevens in een follow-up van de activiteiten voorzien.

De slotverklaringen worden gepubliceerd op de website van het NCP en in het jaarverslag van de werkgroep van de OESO die verantwoordelijk is voor de Richtlijnen. Tenzij er grondige redenen zijn om het niet te doen (bijvoorbeeld bescherming van particulieren), maakt het NCP in zijn schriftelijke slotverklaringen de namen van de betrokken partijen bekend. Voor de publicatie biedt het NCP de betrokken partijen de kans om opmerkingen te geven bij zijn voorlopige versie. Indien er over de strekking van de verklaring geen akkoord tussen NCP en de betrokken partijen mogelijk blijkt te zijn, dan hakt het NCP de knoop door.

In de mate van het mogelijke tracht het NCP een dossier af te sluiten binnen een termijn van 12 maanden.

5e fase: feedback voor het NCP

Eens de procedure afgesloten is, kan het NCP de betrokken partijen vragen om feedback te geven. Op die manier kunnen de partijen het werk van het NCP evalueren en suggesties doen om de kwaliteit van het werk te verbeteren.

3. Vertrouwelijkheid

Tijdens de behandelingsprocedure blijven de activiteiten van het NCP vertrouwelijk. De betrokken partijen moeten dit vertrouwelijkheidsbeginsel eveneens naleven en mogen geen enkele informatie in verband met de lopende procedure bekend maken. Zij mogen enkel communiceren over zaken die in de eerste evaluatie vermeld worden. Als de betrokken partijen na afloop van de procedure niet tot een akkoord zijn kunnen komen over de opgeworpen kwesties, dan staat het hen vrij om zich hierover publiek uit te spreken. De door de andere partij tijdens de procedure van het NCP geleverde gegevens en ingenomen standpunten blijven daarentegen vertrouwelijk, tenzij deze partij uitdrukkelijk aanvaardt dat ze verspreid worden. Bij het begin van elke procedure vestigt het NCP de aandacht van de betrokken partijen op het principe van vertrouwelijkheid dat opgenomen is in de OESO-Richtlijnen en het informeert hen dat het zich het recht voorbehoudt om de procedure op te schorten zo een van de partijen

dit principe zou schenden. Het NCP beveelt daarnaast de betrokken partijen aan om erop te letten dat de communicatie met het publiek zo beperkt mogelijk blijft. Het Belgisch NCP en zijn leden geven in principe geen enkele informatie over de lopende procedures, afgezien van de openbare informatie die vermeld wordt in de persberichten van het NCP.